

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	74-26/303692
Otsuse kuupäev	19.05.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Enersense Aktsiaseltsi vaidlustus Elering AS-i riigihankes „Vanasadama 110kV kaabelliinid“ (viitenumber 303692) hankija otsustele lükata tagasi Enersense Aktsiaseltsi pakkumus, tunnistada edukaks AS-i INF Ehitus pakkumus ning kvalifitseerida ja jätta kõrvaldamata AS INF Ehitus
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Enersense Aktsiaselts, esindaja vandeadvokaat Tavo Tiits Hankija, Elering AS, esindajad Lysann Viitamees ja Rene Pilleson
Vaidlustuse läbivaatamine	Kolmas isik, AS INF Ehitus Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 5 ja RHS § 198 lg 1 alusel

1. Rahuldada Enersense Aktsiaseltsi vaidlustus Elering AS-i riigihankes „Vanasadama 110kV kaabelliinid“ (viitenumber 303692) ja tunnistada kehtetuks Elering AS-i otsused Enersense Aktsiaseltsi pakkumuse tagasilükkamise ja AS-i INF Ehitus pakkumuse edukaks tunnistamise ning AS-i INF Ehitus kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise kohta.
2. Mõista Elering AS-ilt Enersense Aktsiaseltsi kasuks välja vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõiv 1280 eurot ja lepingulise esindaja kulud 5500 eurot käibemaksuta.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 15.12.2025 avaldas Elering AS (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusega riigihanke „Vanasadama 110kV kaabelliinid“ (viitenumber 303692) (edaspidi Riigihanke) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Tehniline kirjeldus (edaspidi TK) ja Juhised pakkujatele (edaspidi Juhised).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 02.03.2026, esitasid pakkumused 6 pakkujat, sh Enersense Aktsiaselts ja AS INF Ehitus.

2. 02.04.2026 otsusega 26-11/2026 lükkas Hankija mh tagasi Enersense Aktsiaseltsi pakkumuse, tunnistas edukaks AS-i INF Ehitus pakkumuse ning kvalifitseeris ja jättis kõrvaldamata AS-i INF Ehitus.

3. 13.04.2026 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Enersense Aktsiaseltsi (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele lükata tagasi Enersense Aktsiaseltsi pakkumus ja tunnistada edukaks AS-i INF Ehitus pakkumus ning kvalifitseerida ja jätta kõrvaldamata AS INF Ehitus.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 20.04.2026 kirjaga nr 12.2-10/74 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 23.04.2026 ja neile vastamiseks 28.04.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Enersense Aktsiaselts**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Vaidlustaja ei nõustu pakkumuse tagasilükkamise otsusega ja 02.04.2026 edastatud Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsuse põhjendustega:

1) *Pakkuja Enersense Aktsiaselts (11445550) pakkumus ei vasta kõikidele vastavustingimustele. [---] Pakkuja täpsustuses antud Prysmiani transpositsioonimuhv CFJ-123 on kataloogi järgi jätkumuhv ja jätkumuhviks pakutud CFJ-123-T on siirdemuhv. Õige transpositsioonimuhv on CFJX-123 ja jätkumuhv CFJ-123. Pakkuja esitatud Prysmian transpositsiooni- ja jätkumuhvi tüübid ei vasta hanke alusdokumentides sätestatud tingimustele. Kuivõrd pakkuja on pakkumuses esitanud kahe erineva tootja muhvitüübid, peavad mõlema tootja muhvitüübid vastama pakkumuses esitatud tingimustele, et pakkumuse saaks hanke alusdokumentides esitatud tingimustele vastavaks tunnistada;*

2) *Lisaks ei ole Pakkuja Enersense Aktsiaselts esitanud pakkumuses infot reguleeritavate piduritega kaablipuki kohta, mis on nõutud hanke alusdokumendi „750_110kV_Cable_Specifica on_2025-11-26“ peatükk 5 ja 12 tabeli alusel. Tegemist on sisuliste puudustega, mida ei ole võimalik eemaldada selgitava päringuga, kuna see tooks kaasa pakkumuse lubamatu muutmise peale pakkumuste esitamise tähtaega. Eeltoodust tulenevalt lükatakse pakkuja Enersense Aktsiaselts (11445550) pakkumus tagasi RHS § 114 lg 1 ja lg 2 alusel ning pakkuja ei osale edasises hankemenetluses.*

5.2. Vaidlustaja pakkumus vastab muhvidega seonduvas osas RHAD-i tingimustele.

Hankedokumendi „750 110 kV Cable Specification“ 3. ptk (lk 6) kohaselt olid Hankija aktsepteeritud muhvitüübid muuhulgas Pfisterer MSA123DOFR ja MSA123-XLFR muhvid või Prysmian Cables ja Systems CFJX-123 muhvid (ingl. *joints*). Vaidlustaja pakkus Hankijale

Prysmiani CFJ-123 ja CFJ-123-T muhve ja Pfistereri MSA123-XLFR ja MSA123-DOFR muhve (Vaidlustaja pakkumuse kaust „07 08 Questionnaire cable terminator joint“).

5.3. Hankija leidis, et Prysmiani muhvid CFJ123 ja CFJ-123-T ei vasta RHAD-i tingimustele. Pfistereri muhvid MSA123-XLFR ja MSA123-DOFR luges Hankija RHAD-i tingimustele vastavaks. Kuna Pfistereri muhvid vastasid tehnilistele tingimustele on Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamine põhjusel, et teise pakutud tootja muhvid tingimustele ei vasta, õigusvastane.

5.4. Hankija ei ole väitnud, et Prysmiani muhvide mittevastavus takistaks hankelepingu täitmist Pfistereri muhvidega või muudaks Pfistereri muhvide kasutamise võimalust. Seega ei ole Hankija sidunud väidetavat mittevastavust hankelepingu täitmise võimatusega, vaid üksnes formaalse hinnanguga pakkumuse sisule.

5.5. Pakkumuses ei pidanud pakkuja siduvalt määrama kasutatavat muhvitüüpi. RHAD-ist ei tulene nõuet, et pakkuja peaks pakkumuse esitamisel siduvalt määrama, millist konkreetset muhvitüüpi ta hankelepingu täitmisel kasutab. Vastupidi, RHAD nägid ette võimaluse esitada pakkumuses mitu muhvitüüpi ega piiranud pakkuja valikut hankelepingu täitmise faasis, tingimusel et tegelikult kasutatavad seadmed vastavad RHAD-is sätestatud tehnilistele nõuetele ja on pakkumuses hõlmatud. Olukorras, kus pakkumus sisaldab vähemalt ühte RHAD-ile vastavat tehnilist lahendust, ei saa pakkumust lugeda mittevastavaks seetõttu, et pakkumuses on nimetatud ka teised seadmed, mida Hankija ei pea vastavaks.

5.6. Vaidlustaja pakkumus sisaldas vähemalt ühte täielikult RHAD-ile vastavat tehnilist lahendust, s.o Pfistereri muhve MSA123-XLFR ja MSA123-DOFR. Pakkumuse vastavuse hindamisel ei saa lähtuda eeldusest, et pakkuja oleks kohustatud hankelepingu täitmisel kasutama kõiki pakkumuses nimetatud seadmeid või, et iga pakkumuses nimetatud muhvitüüp peab olema hankelepingu täitmisel tegelikult kasutatav.

5.7. RHAD lubab kuni kahe sama nimetusega seadme pakkumist. Hankedokumendis „031A Kõrgepingeseadmete spetsifikatsioon“ lk-11 on sätestatud, et pakkuja võib esitada pakkumuses maksimaalselt kaks tüüpi sama nimetusega seadet. RHAD-is ei ole sätestatud, et sellisel juhul peavad kõik pakutud seadmed olema korraga kasutatavad või et ühe pakutud seadme väidetav mittevastavus toob automaatselt kaasa ka teise seadme mittevastavuse. Samuti ei ole sätestatud, et mitme seadme pakkumisel hinnatakse nende vastavust kumulatiivselt.

5.8. 10.03.2026 palus Hankija Vaidlustajal täpsustada pakkumuses esitatud muhvide marke: *Palun täpsustada jätku- ja transpositsioonimuhvide marke. Esitatud dokumentides on muhvi tüübitähise lõpust osa tähistusest ära jäänud ja seetõttu pole võimalik eristada, kumb on jätkumuhv ning kumb on transpositsiooni muhv.*

Vaidlustaja vastas 11.03.2026: *Jätku- ja transpositsioonimuhvide margid on järgmised: Transpositsioonimuhvi tüüp (uue kaabli jätkamiseks) CFJ-123 (Prysmian) või MSA123-XLFR (Pfisterer). Jätkumuhvi tüüp (olemasoleva kaabli ja uue kaabli ühendamiseks) CFJ-123-T (Prysmian) või MSA123-DOFR (Pfisterer). Tootja Prysmian jätkumuhvid tüüpidega CFJ-123 ja CFJ-123-T võimaldavad välja tuua transponeerimiseks vajalikke ühendusi (info toodete brošüürides).*

Vaidlustaja vastus ei sisaldanud uusi seadmeid ega tehnilisi lahendusi, mida ei oleks pakkumuses juba nimetatud, vaid piirdus pakkumuses esitatud andmete täpsustamise ja selgitamisega RHS § 114 lg 2 tähenduses. Erinevate tootjate muhvitüüpide nimetamine vastuses oli kooskõlas RHAD-iga, mis lubavad pakkumuses esitada kuni kaks sama nimetusega seadet. Tegemist ei olnud uue pakkumuse esitamise ega pakkumuse sisulise muutmisega, vaid lubatud ja asjakohase selgitusega. Vaidlustaja vastuses välja toonud Pfistereri muhvid MSA123-XLFR ja MSA123-DOFR vastavad RHAD-i nõuetele.

5.9. Hankija on Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise alusena tuginenud ka põhjendusele, et Vaidlustaja jättis esitamata info reguleeritavate piduritega kaablipuki (edaspidi Kaablipukk) kohta. Hankija väitel tulenes sellise info esitamise nõue RHAD-i dokumendi „750_110kV_Cable_Specification_2025-11-26“ (edaspidi Kaabli spetsifikatsioon) ptk-st 5 ja sama dokumendi ptk-s 12 toodud tabelist. Hankija seisukoht on ebaõige, sest sellist nõuet RHAD-ist ei tulenenud.

5.10. Kaabli spetsifikatsiooni 5. ptk kirjeldab maakaabli paigalduse üldist tööprotsessi ja sellest ei tulene nõudeid pakkumuse sisule. Tööprotsessi kirjelduse raames on Kaablipuki puhul vaid deklaratiivses vormis välja toodud: *The cable drum stand, used in pulling process, shall have hydraulic brakes, Stands for cable drum shall complete with brakes*. Seega on Hankija näinud ette, et tööde teostamisel tuleb kasutada hüdrauliliste piduritega Kaablipukki (ingl *cable drum stand*). Kõnealune tööde kirjeldus ei sätesta eraldi nõudeid pakkumuse sisule ega pakkumuste hindamisele. Kaabli spetsifikatsiooni 5. ptk-st ei tulene nõuet, et pakkumus pidi sisaldama infot Kaablipuki kohta.

5.11. Kaabli spetsifikatsiooni 12. ptk tabelist ei tulene samuti nõuet, et pakkumus peaks sisaldama infot Kaablipuki kohta. Hankija ei ole pakkumuste tagasilükkamise otsuses ka ise täpsustanud, millisest 12. ptk tabeli lahtrist nõue tulenes. Kuivõrd tabeli lahtris *Technical information for all cable laying mashine* on esitatud kavandatud seadmete mitteammendav loetelu, ei saa ka väita, et antud loetelus mitteoleva seadme nimetamata jätmise tõttu oli pakkumus sisuliste puudustega ja mittevastav.

5.12. Hankija on seadmete lahtise loetelu esitamisega võtnud riski, et pakkujad ei mõista kõiki Hankija soove ning vastava info esitamise nõuet. Juhul, kui Hankijal oli soov saada Kaablipuki osas infot, pidanuks vastav nõue selgesõnaliselt tulenema RHAD-ist.

Eeltoodust tulenevalt leidis Hankija ekslikult, et Vaidlustaja pakkumus oli Kaablipukiga seonduva info puudumise tõttu sisuliste puudustega. Hankija oleks pidanud Vaidlustajale andma võimaluse mittesisulise puuduse kõrvaldamiseks. Hankija on teinud kaalutlusvea ja õigusvastase otsuse sellega, et pole andnud Vaidlustajale võimalust selgitada pakkumuses esitatud informatsiooni vastavustingimuste osas.

5.13. Vaidlustaja pakkumus oleks pakkumuse tagasilükkamise otsuse kehtetuks tunnistamise korral majanduslikult soodsaim ning seetõttu edukas pakkumus. Tambel Konsult OÜ pakkumus oli hinna poolest küll parim, kuid Hankija tunnistas selle pakkumuse mittevastavaks. See tähendab, et vaidlustatud otsuse kehtetuks tunnistamise korral oleks Vaidlustaja pakkumus edukas. Arvestades et Vaidlustaja pakkumus vastas RHAD-ile ja on Kolmanda isiku pakkumusega võrreldes majanduslikult soodsam, on Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamine õigusvastane. Samuti tuleb Hankija otsused Kolmanda isiku eduka pakkujana kvalifitseerimise või kõrvaldamata jätmise kohta tunnistada kehtetuks RHS § 197 lg 1 p 5 alusel, otsuste järgnevuse põhimõttest lähtudes.

5.14. 23.04.2026 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.14.1. Hankija tõlgendab vääralt pakkumuse *tervikuna vastavust*. Hankija omistab põhimõttele *pakkumus peab vastama riigihanke alusdokumentidele tervikuna igal ajahetkel alates pakkumuse esitamisest* sisu, mida RHAD-ist ei tulene. Hankija vastus vaidlustusele põhineb vääral eeldusel, et olukorras, kus pakkumuses esitatakse rohkem kui üks sama nimetusega seade, peavad kõik pakkumuses nimetatud lahendused vastama eraldiseisvalt ja täielikult RHAD-ile, vastasel juhul tuleb pakkumus tunnistada mittevastavaks.

5.14.2. Hankija samastab pakkumuse vastavuse nõude ekslikult olukorraga, kus kõik pakkumuses nimetatud seadmed peaksid olema samaaegselt hankelepingu täitmiseks

vältimatult kasutatavad. Sellist eeldust RHAD ei sisalda. Vastupidi, hankedokument „031A Kõrgepingeseadmete spetsifikatsioon“ lubab sõnaselgelt pakkuda kuni kaks sama nimetusega seadet, millest nähtub, et Hankija on aktsepteerinud mitme alternatiivse lahenduse pakkumise võimaluse. Hankija tõlgendus muudaks selle võimaluse aga näiliseks, kuna ühe alternatiivse lahenduse mittevastavuse korral välistatakse kogu pakkumus sõltumata sellest, et teine lahendus vastab täielikult RHAD-ile.

5.14.3. Vaidlustaja pakkumus sisaldas RHAD-ile vastavat tehnilist lahendust, mis kattis Hankija vajaduse. Vaidlustaja pakutud Pfistereri muhvid MSA123-XLFR ja MSA123-DOFR vastavad RHAD-is sätestatud tehnilistele nõuetele. Seega on Hankija vajadus objektiivselt kaetud vähemalt ühe täielikult nõuetele vastava tehnilise lahendusega. Pakkumuse vastavuse üldpõhimõtet ei saa tõlgendada viisil, mis välistaks alternatiivsete lahenduste pakkumise olukorras, kus vähemalt üks neist vastab RHAD-ile.

5.14.4. RHAD ei sisalda vastavustingimust, millest kõrvalekaldumist oleks Hankija saanud RHS § 114 lg 2 alusel kaaluda. Hankija väide, et ta ei ole kehtestanud uut tagasilükkamise alust, ei ole põhjendatud. RHS § 114 lg 2 ei anna hankijale kaalutusõigust lugeda pakkumust mittevastavaks olukorras, kus vastavustingimus puudub. Käesoleval juhul ei näe RHAD ette tingimust, mille kohaselt ühe alternatiivse muhvitüübi mittevastavus muudaks automaatselt mittevastavaks kogu pakkumuse ka siis, kui pakkumus sisaldab vähemalt ühte täielikult nõuetele vastavat tehnilist lahendust. Hankija on teinud kaalutusvea ja kohaldanud ebaõigesti RHS § 114 lg-t 2.

5.14.5. Hankija on tõlgendanud RHS § 114 lg-t 2 viisil, mis laiendab RHAD-i sisu ja rikub läbipaistvuse põhimõtet. Hankija on RHS § 114 lg-le 2 tuginedes sisustanud *pakkumuse tervikuna vastavuse* nõude viisil, mis kehtestab uue tagasilükkamise aluse. Selline lähenemine ei ole kooskõlas RHS § 114 lg 2 eesmärgiga ning rikub RHS § 3 p-is 1 sätestatud läbipaistvuse ja õiguspärase ootuse põhimõtet.

5.14.6. RHAD ei kehtesta selget ja ühemõttelist kohustust esitada pakkumuses eraldi teave Kaablipuki kohta. Dokumendi „750 110kV Cable Specification“ 5. ptk kirjeldab eeskätt tööprotsessi ja tehnilisi nõudeid tööde tegemisele, mitte pakkumuse kohustuslikku dokumentide koosseisu. Sama dokumendi 12. ptk kontrollnimekiri kasutab ebamääraseid ja avatud sõnastusi nagu *and etc.*, mis ei võimalda pakkujatel üheselt mõista, milliste konkreetsete seadmete kohta tuleb pakkumuses kohustuslikus korras teavet esitada. Selline ebaselgus ei saa olla aluseks pakkumuse tagasilükkamisele.

5.14.7. Hankija tõlgendab avatud ja ebamäärast masinate loetelu ekslikult kui ammendavat vastavustingimust Kaablipuki osas teabe esitamiseks. Hankija järeldus, et väljendid *all machines* ja *and etc.* loovad pakkujale selge ja üheselt mõistetava kohustuse esitada pakkumuses täielik ülevaade kõigist paigaldusel kasutatavatest seadmetest, sh Kaablipukist, ei ole põhjendatud - see ei täpsusta kohustusliku info ulatust ega sea piiri tööprotsessi kirjeldavate elementide ja pakkumuse vastavuse eelduseks oleva teabe vahel. Sellist avatud ja määratlemata loetelu ei saa käsitleda vastavustingimusena, mille rikkumine annaks aluse pakkumuse tagasilükkamiseks.

5.14.8. Asjaolu, et Kaablipukk on TK 5. ptk-s nimetatud tööde tegemisel kasutatava vahendina, ei tähenda, et selle kohta tuli esitada eraldi info pakkumuses. Tööprotsessi kirjeldav nõue ei võrdu pakkumuse sisulise vastavustingimusega.

5.14.9. Kaablipuki tehniline olulisus ei asenda selget ja ühemõttelist pakkumuse koosseisu nõuet. Vaidlustaja ei vaidlusta, et dokumendi „750 110kV Cable Specification“ ptk-s 5 on sätestatud siduv tehniline nõue kasutada kaablipaigaldusel Kaablipukki. Küsimus ei seisne

Kaablipuki tehnilises olulisuses hankelepingu täitmisel, vaid selles, kas RHAD-is kehtestati üheselt mõistetav kohustus esitada pakkumuse koosseisus eraldi teave Kaablipuki kohta ning millises mahus ja vormis see info pidi RHAD-is sisalduma.

6. Hankija, **Elering AS**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

6.1. Vaidlustus ei ole põhjendatud ja tuleb jätta rahuldamata. Hankija on vaidlustatud otsuse tegemisel lähtunud nii RHS-ist kui ka jälginud Juhiseid.

6.2. Esimese etteheitega toob Vaidlustaja välja, et Hankija on tema pakkumuse tagasi lükanud põhjusel, et Vaidlustaja on kasutanud kahe erineva seadme esitamise õigust vastavalt RHAD-ile ja esitanud oma pakkumuses kahe erineva tootja muhvid, millest ühe tootja muhvid ei vasta RHAD-is sätestatud tingimustele. Vaidlust ei ole selles, et Vaidlustaja pakutavad Prysmiani muhvid RHAD-ile ei vasta. Vaidluse keskmeks on küsimus, kas olukorras, kus Vaidlustaja on pakkumuses esitanud kahe erineva tootja muhvitüübid, peavad mõlemad muhvitüübid vastama RHAD-i tingimustele, et pakkumust saaks lugeda nõuetele vastavaks.

6.3. Pakkujal on õigus sisustada pakkumust oma äranägemise järgi ja valida, millist toodet ta pakub, arvestades pakutavatele toodetele RHAD-is esitatud tingimustele vastavuse nõudega, st et pakutav toode peab vastama kõikidele RHAD-i tehnilistele tingimustele. Pakkumus peab vastama RHAD-is esitatud kõigile tingimustele tervikuna igal ajahetkel alates pakkumuse esitamisest. Hankija peab pakkumuse vastavust kontrollima sellisena nagu see tähtpäevaks esitati.

6.4. Isegi kui Vaidlustaja pakkumuses pakutavad Pfistereri muhvid vastavad RHAD-is esitatud tingimustele, ei muuda see asjaolu, et Prysmiani muhvid RHAD-ile ei vasta. Olukorras, kus pakkuja otsustab oma pakkumuses esitada infot, mis muudab pakkumuse mittevastavaks, on see tema enda risk. Hankija ei saa pakkumusest välja valida RHAD-ile vastavaid osi ja RHAD-ile mittevastavat osa ignoreerida.

6.5. Hankija seisukohta toetab ka RHAD dokumendi „750_110kV_Cable_Specification_2025-11-26“ p-12 esitatud kontrollnimekiri. Hankija on nõudnud järgmist: *Filled questionnaire of terminator and joint (separate questionnaire for every type, if different cables are in tender) ning Type test certificate and type test reports for all terminators and joints in tender.* Nendest nõuetest tuleneb, et juhul, kui pakkuja esitab pakkumuses rohkem kui ühe muhvitüübi või -tootja, tuleb iga pakkumuses esitatud muhvitüübi kohta esitada eraldi otsa- ja jätkumuhvide kohta täidetud küsimustik (eraldi küsimustik iga tüübi kohta, kui hankes on erinevad kaablid) ning kõigi pakutavate otsa- ja jätkumuhvide kohta tüübikatsetuste sertifikaadid ja protokollid, mis omakorda peavad iseseisvalt vastama RHAD-is sätestatud tingimustele. Lisaks tuleneb RHAD dokumendi „031A Kõrgepingeseadmete spetsifikatsioon“ üldosast pakkujatele selge kohustus tagada pakkumuse täielik vastavus RHAD-is sätestatud nõuetele. Nimelt on selles sätestatud: *Pakkuja peab olema veendunud ja kinnitama, et kõik pakutavad seadmed vastavad hankedokumendi nõuetele.* Seega, kui kasvõi üks pakkumuses esitatud muhvitüüp ei vasta RHAD-is sätestatud nõuetele või selle vastavus ei ole nõuetekohaselt tõendatud, on Hankijal õigus lugeda pakkumus tervikuna mittevastavaks.

6.6. Hankija on kohustatud järgima enda kehtestatud tingimusi. Olukorras, kus pakkujal on lubatud esitada rohkem kui ühe tootja muhvid (vastavalt dokumendile „031A Kõrgepingeseadmete spetsifikatsioon“ lk 1, on lubatud esitada maksimaalselt 2 tüüpi sama nimetusega seadet), ei tähenda see õigust esitada üks vastav ja teine mittevastav muhvitüüp. See tähendab üksnes, et pakkuja võib esitada mitu RHAD-i nõuetele vastavat lahendust, mille vastavust peab Hankija sisuliselt kontrollima.

6.7. Kuna Hankija ei näinud RHAD-is ette, et ühe pakkumuses esitatud tootja muhvide mittevastavuse korral lükatakse pakkumus tagasi, siis tuleb Hankijal lähtuda RHS § 114 lg-s 2 sätestatust. Nimetatud säte näeb ette hankija kaalutusõiguse hinnata, kas pakkumuses esinev kõrvalekalle RHAD-is sätestatud tingimustest on sisuline või ebaoluline, vajaduse korral küsides pakkujalt täiendavaid selgitusi. Seega ei ole Hankija kehtestanud uut ega RHAD-is sätestamata tagasilükkamise alust, vaid on kasutanud seadusest tulenevat kaalutusõigust ja kontrollinud pakkumuse vastavust tervikuna nagu RHS § 114 lg 2 ette näeb.

6.8. Hankija palus Vaidlustajal oma pakkumust selgitada, et täpsustada esitatud muhvitüüpe. Hankija lükkas pakkumuse tagasi alles pärast Vaidlustaja täpsustust, mis kinnitas, et Prysmiani muhvitüüpide osas on tegemist RHAD-i nõuete järgi mittevastavate muhvitüüpidega.

6.9. Teise etteheitekena toob Vaidlustaja välja, et RHAD ei sisaldanud nõuet esitada infot Kaablipuki kohta. Poolte vahel ei ole vaidlust selles, et Vaidlustaja vastavat infot pakkumuses ei esitanud. Vaidlus on selles, kas sellise info esitamise kohtustus tulenes RHAD-ist ning kas selle info puudumine kujutab endast pakkumuse vastavuse seisukohalt sisulist või mittesisulist puudust.

6.10. Dokumendi „750_110kV_Cable_Specification_2025-11-26“ ptk 5 ei ole üksnes tööprotsessi kirjeldus, vaid sisaldab siduvaid tehnilisi nõudeid, mis on olulised pakkumuse vastavuse kontrollimisel. Sealjuures on ptk-s 5 esitatud järgmised nõuded: *The cable drum stand, used in pulling process, shall have hydraulic brakes ning Stands for cable drum shall be completed with brakes.* Eelnevalt nimetatud tehnilisi nõudeid pakkumuse vastavuse kontrolliga seob kõnealuse dokumendi ptk-s 12 toodud kontrollnimekiri. Nimetatud punkt nõuab mh: *Technical information for all cable laying mashine, List of all mashines, planned to use in cable laying process ning All mashines, needed for installation, shall be listed (drilling mashine, winch, feeders, cable laying vessel and etc.).* Kontrollnimekirjas esitatud dokumentide pakkumuses esitamist nõuab sh vastavustingimuse „Küsimustikud“ p 2: *Esitage täidetud küsimustik „Technical information required in document „750 110kV Cable Specification“ p.12 checklist“.*

Eeltoodud sõnastus kinnitab, et tegemist ei ole ammendava loeteluga. Vastupidi, väljendid *all machines* ja *and etc.* viitavad selgelt kohustusele esitada täielik ülevaade kõigist paigaldusel kasutatavatest seadmetest.

6.11. Kõrgepingeline kaablipaigalduses ei ole Kaablipuki ja selle pidurisüsteemi küsimus kõrvalise tähendusega. Tehnilise spetsifikatsiooni ptk 5 reguleerib üksikasjalikult mh tõmbetugevusi, lubatud painderaadiuseid, dünamomeetrite kasutamist, ning teisi meetmeid, mille eesmärk on tagada kaabli terviklikkus ja töö nõuetekohane kvaliteet. Selles kontekstis kujutab Kaablipukk endast vältimatut tehnilist lahendust, mis on otseselt suunatud kaabli kahjustumise ennetamisele ja paigaldustöö kvaliteedi tagamisele. Seetõttu tuleb Kaablipuki info esitamata jätmist käsitada pakkumuse RHAD-i nõuetele vastavuse seisukohalt sisulise ja olulise puudusena.

6.12. Vaidlustaja väide, et puudust saaks hiljem selgitusega kõrvaldada, ei ole põhjendatud. Käesolevas asjas on tegemist täielikult puuduva tehnilise teabega, mistõttu ei ole tegemist vormilise, vaid sisulise puudusega, mida ei ole lubatud hilisemate selgitustega kõrvaldada.

6.13. 28.04.2026 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.13.1. Vaidlustus ning Vaidlustaja täiendavad seisukohad ei ole põhjendatud ega asjakohased, mistõttu tuleb vaidlustus jätta rahuldamata. Täiendavad seisukohad ei kummuta kumbagi Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise alust. Ainuüksi ühe puuduse esinemine pakkumuses on piisav pakkumuse tagasilükkamiseks.

6.13.2. Vaidlustaja püüab oma täiendavates seisukohtades vaidlust taandada sellele, et Hankija peaks pakkumuse vastavuse kontrollimisel hindama üksnes seda, kas vähemalt üks pakutud lahendus (ehk muhvitüüp) katab Hankija vajaduse. Selline käsitus ei ole kooskõlas RHS § 114 lg-te 1 ja 2 regulatsiooni ega loogikaga. Õiguslikult ei ole määrav, kas hankelepingu täitmine oleks teoreetiliselt võimalik mõne pakkumuses esitatud variandi alusel, vaid see, kas pakkumus tervikuna vastas riigihangete alusdokumentides sätestatud tingimustele ja nõuetele.

6.13.3. Vaidlustaja käsitleb pakkumuses esitatud muhve RHS § 111 lg 4 ja §-i 118 tähenduses alternatiivsete lahendustena. RHS § 111 lg 4 ja §-i 118 kohaldamine eeldab, et RHAD-is on sõnaselgelt ette nähtud alternatiivsete lahenduste esitamise võimalus, kuid Hankija on sellise võimaluse hanketeates välistanud.

6.13.4. Dokumendi „750_110kV_Cable_Specification_2025-11-26“ ptk 12 näeb mh ette kohustuse esitada muhvide kohta täidetud küsimustik, esitada kõigi pakkumuses sisalduvate muhvitüüpide kohta tüübikatsetuste sertifikaadid ja protokollid. Sellest tuleneb, et Hankija kontrollib kõikide pakkumuses esitatud muhvitüüpide ja -tootjate vastavust RHAD-ile ning see ei ole käsitav üksnes fakultatiivse lisateabena. Isegi kui RHAD ei sätesta sõnaselgelt, et pakkumuses esitatud mitmest muhvist ühe RHAD-ile mittevastava muhvi esitamise korral lükatakse pakkumus tagasi, ei anna see Hankijale õigust jätta pakkumuses esinev sisuline mittevastavus tähelepanuta. Veel enam, Hankija on dokumendis „101 Üldnõuded“ selgelt sõnastanud, et pakkuma peab ainult nõuetele vastavaid seadmeid. Ka varasem kohtupraktika toetab eeltoodud seisukohta, et pakkumuse vastavust tuleb kontrollida üksnes ja ainult RHAD-is esitatud tingimuste alusel. Lisaks on Vaidlustaja vastavustingimuse „Pakkumuse esitamine“ kohaselt pakkumuse esitamisega kinnitanud, et võtab üle kõik RHAD-is esitatud tingimused ning pakutavad seadmed vastavad RHAD-is esitatud tehnilistele tingimustele. Pakkumuse vastavuse kontrolli etapis on Hankija kohustatud lähtuma RHAD-is avaldatud tingimustest ja kontrollima pakkumuse vastavust nendele sisuliselt, mida on Hankija ka teinud.

6.13.5. Vaidlustaja täiendavad seisukohad põhinevad osaliselt eeldusel, et dokumendi „750 110kV Cable Specification“ ptk 5 kujutab endast üksnes mittesiduvat tööprotsessi kirjeldust. Selline käsitus ei ole kooskõlas RHAD-i ülesehituse ega sisuga. RHAD-i tõlgendamisel tuleb lähtuda tavapärastest õiguse tõlgendamise reeglitest. Dokumendi „750 110kV Cable Specification“ ptk-s 5 on ühemõtteliselt sätestatud: *The cable drum stand, used in pulling process, shall have hydraulic brakes* ning *Stands for cable drum shall be completed with brakes*. Eeltoodust tulenevalt on tavapäraseid õigustõlgendamise meetodeid – eeskätt keelelist, süstemaatilist ja eesmärgipärast tõlgendust – kohaldades ilmne, et teave Kaablipukist ei olnud käsitav pelgalt töö teostamise kirjeldusena, vaid siduva tehnilise nõudena. Kuna ptk-s 5 sätestatud tingimused määratlevad otseselt nõuded kasutatavale seadmele (mh Kaablipukile), tuleb neid mõista osana hankelepingu esemest ning seega ka teabest, mis tuli pakkumuses esitada ja mille nõuetele vastavust pidi Hankija kontrollima. RHAD on ühtne tervik ning pakkumuse koostamisel tuleb arvestada kõikide dokumentide nõuetega.

6.13.6. Dokumendi „750 110kV Cable Specification“ ptk-s 12 on nõutud: *Technical information for all cable laying machines, List of all machines planned to be used in the cable laying process* ning sätestatud, et *All machines needed for installation shall be listed (drilling machine, winch, feeders, cable laying vessel, etc.)*. Ptk-de 5 ja 12 koostoimes tuleneb, et pakkumuses tuli esitada teave ka kaablipaigalduses kasutatava Kaablipuki kohta. Väljend *and etc.* ei muuda loetelu lahtiseks ega vabatahtlikuks, vaid viitab näitlikule loetelule, mille eesmärk on hõlmata ka muid kaablipaigalduse teostamiseks vajalikke seadmeid, mida pakkuja kasutab. Seega tuleneb RHAD-ist ühemõtteliselt, et Kaablipukk kuulus kaablipaigaldustööde teostamiseks kasutatavate seadmete hulka ning selle kohta tuli nõutud teave esitada pakkumuse koosseisus.

6.13.7. Olukorras, kus Vaidlustaja hinnangul olid RHAD-id ebamäärased, avatud sõnastusega või üheselt mõistmatud, oli tal võimalus need asjaolud vaidlustada või vähemalt küsida Hankijalt täiendavaid selgitusi juba enne pakkumuse esitamist

7. Kolmanda isikuna vaidlustusmenetlusse kaasatud **AS INF Ehitus** oma seisukohti ei esitanud.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Hankija on lükanud Vaidlustaja pakkumuse tagasi kahel põhjusel:

1) Vaidlustaja pakkumuses pakuti kahe tootja muhve – Prysmiani CFJ-123 ja CFJ-123-T muhve ja Pfistereri MSA123-XLFR ja MSA123-DOFR muhve. Prysmiani muhvid CFJ123 ja CFJ-123-T ei vasta RHAD-i tingimustele;

2) Vaidlustaja ei ole esitanud pakkumuses infot Kaablipuki kohta.

Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamine põhjusel, et pakutud kahe tootja muhvidest ühe tootja omad ei vasta RHAD-i tingimustele

9. Esmalt peab vaidlustuskomisjon vajalikuks märkida, et Riigihange ei ole korraldatud asjade ostmiseks vaid elektriliinide ehitustööks. Hanketeate kohaselt on Riigihanke kirjeldus: *Elering AS (Elering) ehitab Vanasadama 110kV alajaama toiteks vajalikud L8003 ja L8004 kaabelliinid hanke mahus oleva eelprojekti alusel. Ehitamine toimub "võtmed kätte" meetodil. Võtmed kätte tähendab, et kõik projekti mahus olevad seadmed tarnitakse koos vajalike projekteerimistöödega, installeeritakse, seadistatakse, kontrollitakse jne ning antakse tellijale lõplikult üle pingestatud kujul. Rajatised projekteeritakse ja ehitatakse ning antakse Tellijale üle valmiskujul. Kõik tarnitavad seadmed peab töövõtja ka paigaldama ja töösse viima. Tööde teostamine peab toimuma keskkonnaohutult. [---]*

Seega on pakkujate poolt pakkumustes esitatud seadmed mitte otseselt hankelepingu ese, vaid vahendid hankelepingu täitmiseks. See aga ei tähenda, et Hankija ei võiks kontrollida muhvidega seonduvalt pakkumuse vastavust RHAD-ile ja lükata pakkumust tagasi, kui pakkumuse RHAD-ile ei vasta.

10. Puudub vaidlus, et Vaidlustaja pakkumuses pakuti kahe tootja muhve – Prysmiani CFJ-123 ja CFJ-123-T muhve ja Pfistereri MSA123-XLFR ja MSA123-DOFR muhve ning Prysmiani muhvide CFJ123 ja CFJ-123-T puhul tuvastas Hankija, et need ei vasta RHAD-i tingimustele. Vaidlustaja ei vaidle vastu sellele, et Prysmiani muhvid CFJ123 ja CFJ-123-T RHAD-i tingimustele ei vasta, kuid leiab, et kuivõrd Pfistereri MSA123-XLFR ja MSA123-DOFR muhvide vastavust ei ole kahtluse alla seatud, ei saanud Hankija Vaidlustaja pakkumust tagasi lükata põhjendusega, et ühe tootja muhvid RHAD-ile ei vasta.

Vaidlusküsimus on selles, kas olukorras, kus pakkuja on pakkunud kahe tootja muhve, millest ühe tootja muhvid RHAD-ile ei vasta, võis Hankija pakkumuse tagasi lükata, kuigi teise tootja Muhvid (Pfistereri MSA123-XLFR ja MSA123-DOFR muhvid) RHAD-i tingimustele vastavad.

11. Esitades pakkumuses kahe tootja muhvid lähtus Vaidlustaja enda väitel RHAD-i dokumendis „031A Kõrgepingeseadmete spetsifikatsioon“ lk-l 1 juhised „Juhised“ kehtestatud tingimusest: *Pakkuja võib esitada pakkumuses maksimaalselt 2 tüüpi sama nimetusega seadet. Identsete tehniliste parameetrite korral näidata seadmete erinevad tüübid ja tootjad samas tabelis.*

Vaidlustaja on jätnud tähelepanuta samal leheküljel jaotises „Üldosa“ kehtestatud nõude: *Pakkuja peab olema veendunud ja kinnitama, et kõik pakutavad seadmed vastavad hanke-dokumendi nõuetele.*

12. Vaidlustusmenetluses väidab Vaidlustaja, et hakkaks hankelepingu täitmisel kasutama täielikult RHAD-ile vastavat tehnilist lahendust, seega Pfistereri muhve MSA123-XLFR ja MSA123-DOFR. Vaidlustaja ei ole samas kuidagi põhjendanud seda, miks ta üldse pakkus Prysmiani muhve CFJ-123 ja CFJ-123-T, kui ta neid hankelepingu täitmisel kasutada ei kavatse. Põhjenduseks ei saa olla alternatiivse lahenduse pakkumine, sest RHS-i kohaselt (RHS § 111 lg 4 ja § 118) on alternatiivsete lahenduste lubamine hankija õigus. RHS § 77 lg 4 p-i 3 kohaselt tuleb hankijal riigihanke alusdokumentides näha ette *alternatiivsete lahenduste ja nende esitamise nõuded, sealhulgas teave selle kohta, kas hankija lubab või nõuab alternatiivsete lahenduste esitamist üksnes lisaks kõigile hanke alusdokumentides sätestatud tingimustele vastavale lahendusele või eraldi*. Riigihankes ei ole Hankija RHAD-is ette näinud võimalust alternatiivsete lahenduste esitamiseks, seega ei saa Vaidlustaja ka väita, et ta oleks sellele võimalusele tuginenud, isegi, kui käsitleda RHAD-ile mittevastavate muhvide pakkumist alternatiivse lahendusena. Hanketeate p-i 5.1.12 „Hanke tingimused“ kohaselt ei ole variandid lubatud.

13. Hankija ei ole RHR-i vormil 23.03.2026 koostatud Vastavusotsuses, selle Lisas 5, mis käsitleb Vaidlustaja pakkumust, ning 02.04.2026 Vaidlustajale saadetud põhjendustes tema pakkumuse tagasilükkamise kohta tegelikult välja toonud, millistele konkreetsetele RHAD-i tingimustele Vaidlustaja pakkumus ei vasta. Seda ei ole Hankija selgitanud ka vaidlustusmenetluses.

Oma otsust Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks põhjendab Hankija tuginemisega järgmistele RHAD-i sätetele:

1) RHAD-i dokumendi „031A Kõrgepingeseadmete spetsifikatsioon“ jaotises „Üldosa“ on mh nõue: *Pakkuja peab olema veendunud ja kinnitama, et kõik pakutavad seadmed vastavad hankedokumendi nõuetele;*

2) RHAD dokumendis „101 Üldnõuded“¹ on kehtestatud [---] *Pakkuma peab ainult nõuetele vastavaid seadmeid;*

3) Vastavustingimuses „Pakkumuste esitamine“ on mh kehtestatud nõuded: *Pakkumuse esitamisega kinnitab pakkuja kõigi riigihanke alusdokumentides esitatud tingimuste ülevõtmist ja Pakkuja kinnitab, et pakutavad seadmed, asjad on uued, kasutamata, defektideta ja vastavad Hankedokumentides esitatud tehnilistele tingimustele;*

4) RHAD dokumendi „750_110kV_Cable_Specification_2025-11-26“ (edaspidi Spetsifikatsioon)² p-is 12 esitatud nimekirjas on Hankija mh nõudnud *Filled questionnaire of terminator and joint (separate questionnaire for every type, if different cables are in tender)* ja *Type test certificate and type test reports for all terminators and joints in tender*³.

14. Toomata ise välja, kus on kehtestatud tingimused, millele Riigihankes pakutavad muhvid peavad vastama, ei ole Hankija väelnud vastu Vaidlustaja väitele, et Hankija poolt aktsepteeritavad muhvitüübid on toodud Spetsifikatsiooni 3 ptk-s (lk 6), kus on mh loetelu: *Accepted Joints by manufacturers are*⁴:

1. *NKT SMPGB 145; SMPGB-C 145*
2. *NKT SMX 145*
3. *NKT KSME 145-S*
4. *Pfisterer MSA123-DOFR; MSA123-XLFR*

¹ Dokument on kättesaadav RHR-i väliselt:

https://elering1.sharepoint.com/:f/s/EleringASiRHAD/IgAn26E0nkUtQLLLkBH_fupqASGxSP1iyBHEjffacOyVUv8?e=wMfwdp

² Spetsifikatsioon on inglise keeles.

³ Eesti k: *Täidetud otsamuhvi ja liitmiku küsimustik (iga tüübi kohta eraldi küsimustik, kui pakkumuses on erinevad kaablid)* ja *Kõigi pakkumuses esitatud otsamuhvide ja liitmike tüübiakatsetuste sertifikaadid ning tüübiakatsetuste aruanded*.

⁴ Eesti k: *Lubatud tootjate muhvid on:*

5. *Prysmian Cables & Systems CFJX-123*

6. *Taihan Electric Wire Co PMIJ-132/PMCC-13C (with copper case and coffin box).*

Samas ei lõpeta eeltoodud loetelu dokumendi muhve käsitletavat osa, vaid see jätkub: *Other type of joints at Manufacturers on the list shall be agreed with Client separately. Other Joint Manufacturers shall be accepted via the same procedure as Cable Manufacturers, described in chapter "General" Accessories manufacturers shall meet same requirements as cable manufacturers.*⁵ [---]

Kuigi Spetsifikatsioonis pole mõistet *Client* (Klient) üheselt avatud, nähtub dokumendi sisust, et Kliendi all tuleb mõista Elering AS-i, s.o Hankijat. Seega ilmneb eeltoodud lõigust, et kuue-punktiline loetelu lubatud tootjate muhvide kohta ei ole lõplik ning tegelikult on lubatud pakkuda ka samade tootjate teisi muhve ning isegi teiste tootjate muhve, kui Klient need kooskõlastab või nendega nõustub.

Vaidlustuskomisjon mõõnab siiski, et käesoleval juhul ei ole vaidlustatud Hankija hinnangut selle kohta, et Prysmiani muhvid CFJ123 ja CFJ-123-T RHAD-i tingimustele ei vasta, kuigi Hankija ei ole välja toonud, kus sellised tingimused on kehtestatud ning milline on nende täpne sisu.

15. Vastuses vaidlustusele on Hankija selgitanud, et kuna Hankija ei ole RHAD-is ette näinud, et ühe pakkumuses esitatud tootja muhvide mittevastavuse korral lükatakse pakkumus tagasi, lähtus Hankija RHS § 114 lg-s 2 sätestatust ning kasutas oma kaalutusõigust, paludes Vaidlustajal eelnevalt täpsustada esitatud muhvitüüpe. Kuna Vaidlustaja vastus kinnitas, et Prysmiani muhvitüüpide puhul on tegemist RHAD-i nõuetele mittevastavate muhvitüüpidega, lükkas Hankija Vaidlustaja pakkumuse RHS § 114 lg 2 alusel tagasi.

Vaidlustuskomisjoni arvates on Hankija eeltoodud selgitus ebaloogiline. Esmalt kinnitab Hankija selgesõnaliselt, et ei ole RHAD-is ette näinud, et ühe pakkumuses esitatud tootja muhvide mittevastavuse korral lükatakse pakkumus tagasi (Hankija ei ole seda küll märkinud, kuid oluline on see, et teise tootja muhvide vastavuse osas pole vaidlust), siis aga väidab, et lähtus RHS § 114 lg-s 2 sätestatust. Arusaamatuks jääb, milles Hankija lähtumine RHS § 114 lg-s 2 sätestatust tegelikult seisnes, kui see üldse toimus.

16. RHS § 114 lg 2 sätestab: *Hankija lükkab pakkumuse tagasi, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele, kui pakkuja ei esita tähtajaks nõutud selgitusi või pakkuja selgituste põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Hankija võib tunnistada pakkumuse vastavaks, kui selles ei esine sisulisi kõrvalekaldeid riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustest.*

Kuna Hankija ei ole Vaidlustaja pakkumust vastavaks tunnistanud, ei ole ta ilmselgelt juhindunud RHS § 114 lg 2 teisest lausest. Miks aga seostab Hankija RHS § 114 lg 2 esimese lause kohaldamise asjaoluga, et Hankija ei ole RHAD-is ette näinud, et ühe pakkumuses esitatud tootja muhvide mittevastavuse korral lükatakse pakkumus tagasi? Kui pakkumuse tagasilükkamise alust ei ole, siis pakkumust tagasi lükata ei saa.

Hankija küsis Vaidlustajalt 10.03.2026 selgitusi pakutud muhvide kohta⁶, kuid see ei seendu olukorra lahendamisega, et RHAD-is pole ette nähtud, et ühe pakkumuses esitatud tootja muhvide mittevastavuse korral lükatakse pakkumus tagasi, kuigi pakutud teise tootja muhvid on vastavad. Seda olukorda ei saanud Hankija Vaidlustaja selgitustega kuidagi lahendada.

17. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et erinevate RHAD-i dokumentide sätete kohaselt peavad kõik pakutavad seadmed vastama RHAD-is kehtestatud tingimustele (vt käesoleva otsuse p 13), kuid kuivõrd RHAD-is puudub konkreetne säte selle kohta, et tuleb pakkumus

⁵ Eesti k: *Muud nimekirjas olevate tootjate muhvide tüübid tuleb kliendiga eraldi kooskõlastada. Muud muhvide tootjad tuleb heaks kiita sama menetluse kaudu nagu kaablitootjad, nagu on kirjeldatud peatükis „Üldine“.* Tarvikute tootjad peavad vastama samadele nõuetele nagu kaablitootjad.

⁶ Sõnumi ID: 1064607. Vt käesoleva otsuse p 5.8.

tagasi lükata olukorras, kus pakkuja on kasutanud RHAD-ist tulenevat õigust ning pakkunud kahe tootja muhve, millest ühe tootja muhvid on Hankija tunnistanud RHAD-ile mittevastavaks, kuid teise tootja muhvide vastavuse osas RHAD-ile vaidlust ei ole, siis Hankija Vaidlustaja pakkumust sel põhjusel tagasi lükata ei saanud.

Vaidlustuskomisjoni arvates on pakkumuse tagasilükkamine olukorras, kus ta sisuliselt vastab RHAD-i tingimustele, kuna Vaidlustajal on hankelepington võimalik täita selliste pakkumuses esitatud seadmetega, mille vastavuses RHAD-ile vaidlust ei ole (Pfistereri MSA123-XLFR ja MSA123-DOFR muhvid) ebaproportsionaalne ning seega vastuolus RHS § 3 p-iga 1.

Hoolimata väitest, et Hankija kasutas Vaidlustaja pakkumuse vastavuse hindamisel RHS § 114 lg-st 2 tulenevalt kaalutusõigust, ei ole Hankija võtnud seisukohta, kas eelpool käsitletud mittevastavuse puhul Vaidlustaja pakkumuses võis olla tegemist mittesisulise kõrvalekaldumisega RHAD-ist.

Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamine põhjusel, et pakkumuses ei ole esitatud andmeid Kaablipuki kohta

18. Teiseks põhjuseks, miks Hankija Vaidlustaja pakkumuse on tagasi lükanud, on see, et Vaidlustaja ei ole pakkumuses esitanud infot Kaablipuki kohta, mida Hankija hinnangul on nõutud Spetsifikatsiooni ptk-ide 5 ja 12 (tabeli) alusel.

Puudub vaidlus, et sellist teavet Vaidlustaja oma pakkumuses ei esitanud. Vaidlus on selles, kas sellise teabe esitamise kohustus RHAD-ist tulenes ning kui tulenes, siis kas selle esitamata jätmine on pakkumuse vastavuse mõttes sisuline, mittesisuline või kõrvaldatav puudus.

19. Hankija leiab, et Kaablipuki kohta teabe esitamise kohustus tulenes Spetsifikatsiooni ptk 5 kahest lausest ning Spetsifikatsiooni ptk-st 12, milles nõuti andmete esitamist kaablipaigutusmasinate kohta.

Vaidlustuskomisjon märgib, et Spetsifikatsiooni ptk 5 „110 kV land cable installation“⁷ on tööprotsessi kirjeldus, mille pikkus (koos joonistega) on umbes 3 lk. Muu teksti sees ning eraldatud ning erinevates kohtades paiknevad laused, millele Hankija viitab: *The cable drum stand, used in pulling process, shall have hydraulic brakes*⁸ ja *Stands for cable drum shall be completed with brakes*.⁹ Samuti viitab Hankija Spetsifikatsiooni ptk-s 12 (tabel) „Tender“¹⁰ ühele tabeli reale (rida 12): *Technical information for all cable laying mashine (document) List of all mashines, planned to use in cable laying process(remark) All mashines, needed for installation, shall be listed (drilling mashine, winch, feeders, cable laying vessel and etc.)(Criteria for evaluation)*¹¹.

20. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Spetsifikatsiooni ptk-s 5 toodud Kaablipukki puudutavate lausete ja Spetsifikatsiooni ptk 12 tabeli rea 12 koosmõjus ei ole Hankija kehtestanud niisugust pakkumuste vastavuse tingimust, mida pakkujad oleksid pidanud mõistma ning millele mittevastavuse tõttu võis Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükata. Spetsifikatsiooni ptk 12 tabeli real 12 ei ole viidet sellele, et masinate loetelus tuleks näidata ka Kaablipukid. Puudub viide Spetsifikatsiooni ptk-le 5 üldiselt või Kaablipukki puudutavatele üksikutele lausetele Spetsifikatsiooni ptk-s 5, seega on Hankija väidetav seos Spetsifikatsiooni ptk 5 ja Spetsifikatsiooni ptk 12 tabeli rea 12 vahel alusetu ning kunstlik. Vaidlustuskomisjon mõonab, et juhul, kui Kaablipukk on üldse käsitletav masinana Spetsifikatsiooni ptk 12 tabeli rea 12 mõttes, saaks selle kohta teabe esitamise kohustuse teoreetiliselt tuletada

⁷ Eesti k: 110 kV maakaabli paigaldus

⁸ Eesti k: Kaablitõmbamise protsessis kasutatav kaablipuki alus peab olema varustatud hüdrauliliste piduritega.

⁹ Eesti k: Kaablipuki alused peavad olema varustatud piduritega.

¹⁰ Eesti k: Pakkumus.

¹¹ Eesti k: Tehniline teave kõigi kaablipaigaldusmasinate kohta.(dokument) Kõigi kaablipaigaldusprotsessis kasutamiseks kavandatud masinate loetelu. (märkus) Loetleda tuleb kõik paigaldamiseks vajalikud masinad (puurmasin, vints, etteandeseadmed, kaablipaigalduslaev jne) (hindamiskriteerium).

Spetsifikatsiooni ptk 12 tabeli rea 12 nõudest, et esitada tuleb kõikide masinate loetelu, mida kavatsetakse kasutada kaabli paigaldamiseks ning sellest, et samas toodud näidisloetelu on jäetud avatuks (*and etc.*), kuid selline avatud loetelu ei ole käsitletav selge ja üheselt mõistetava vastavustingimusena, mille rikkumine annaks aluse pakkumuse tagasilükkamiseks.

21. Hankija seisukoht, et Vaidlustaja pakkumus tuleks tagasi lükata Spetsifikatsiooni ptk 5 ja ptk 12 tabeli rea 12 koosmõjus, läheb vastuollu Euroopa Kohtu otsusega C-309/18, mille p-ides 19 ja 20 sedastas kohus, et läbipaistvuskohustus eeldab, et *kõik hankemenetluse tingimused ja eeskirjad peavad olema hanketeates või hanke alusdokumentides sõnastatud selgelt, täpselt ja ühemõtteliselt* [---] ning et võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus ettevõtja kõrvale jätmise hankemenetlusest sellise kohustuse täitmata jätmisel, mis ei tulene sõnaselgelt selle menetlusega seotud dokumentidest ega kehtivast riigisisest õigusest, vaid selle õiguse ja nende dokumentide tõlgendamisest [---]. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et need Euroopa Kohtu seisukohad on kohased ka praegusel juhul - Spetsifikatsiooni ptk 5 ja ptk 12 tabeli rea 12 koosmõjus ei tulene sõnaselgelt, et pakkumuses tuleb esitada andmed Kaablipuki kohta, mistõttu selle puuduse tõttu ei saa ka Vaidlustaja pakkumust tagasi lükata.

22. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks ei ole kooskõlas RHS § 3 p-iga 1 ja RHS § 114 lg-ga 2 ning tuleb tunnistada kehtetuks.

23. Vaidlustaja ei ole esitanud eraldi põhjendusi Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse ning Kolmanda isiku kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise otsuste kehtetuks tunnistamiseks, vaid lähtub eeldusest, et õigusvastane on Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks ning hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest. Kuna vaidlustuskomisjon tunnistab kehtetuks Hankija otsuse, millega lükati Vaidlustaja pakkumus tagasi, tunnistab vaidlustuskomisjon hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest lähtudes kehtetuks ka Hankija otsuse, millega Kolmanda isiku pakkumus tunnistati edukaks, ning otsused Kolmanda isiku kvalifitseerimiseks ja kõrvaldamata jätmiseks.

24. Vaidlustusmenetluse kulud

Kuna vaidlustusmenetlus lõpeb RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse täieliku rahuldamisega, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

24.1. Vaidlustaja on tähtaegselt esitanud taotluse lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks summas 9015 eurot käibemaksuta, 38,50 tunni õigusabi osutamise eest tunnitasu määraga 250 eurot käibemaksuta. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja kulud on ülepaisutatud. Vaidlustusasi ei ole eriti keeruline ega mahukas, samuti on Vaidlustaja menetluskuludest palju mittevajalikke kordusi.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et vajalikud ja põhjendatud on Vaidlustaja lepingulise esindaja õigusabikulud 22 tunni ulatuses, kogusummas 5500 eurot käibemaksuta ning need tuleb Hankijalt välja mõista.

Lisaks mõistab vaidlustuskomisjon Hankijalt Vaidlustaja kasuks välja riigilõivu 1280 eurot.

24.2. Hankija kulud jäävad tema enda kanda.

24.3. Kolmas isik ei ole vaidlustusmenetluses sisuliselt osalenud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik